

Hostelski smještaj u Republici Hrvatskoj

Marković Musil, Sarah

Undergraduate thesis / Završni rad

2015

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:059914>

Rights / Prava: [In copyright](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2021-05-18**

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

Sarah Marković Musil

HOSTELSKI SMJEŠTAJ U REPUBLICI HRVATSKOJ

ZAVRŠNI RAD

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Poslovni odjel

Stručni studij ugostiteljstva

Kolegij: Poslovanje ugostiteljskih poduzeća

Mentor: mr. sc. Silvija Vitner Marković, viši pred.

Matični broj studenta: 0618607085

Karlovac, ožujak, 2015.

SAŽETAK

Tema ovog završnog rada je „Hostelski smještaj u Republici Hrvatskoj” pri čemu se nastoji ukazati na njihova osnovna obilježja, prostornu i organizacijsku strukturu, standarde te opće minimalne tehničke uvjete propisane za hostele u Republici Hrvatskoj. U radu se analiziraju turistički dolasci i noćenja u razdoblju od 2010. do 2013. godine te rad Hrvatskog ferijalnog i hostelskog saveza. U praktičnom se dijelu obrađuju primjeri hostela u Rijeci, Puli, Zagrebu i na otoku Hvaru.

Ključne riječi: hostel, turistički promet, minimalni tehnički uvjeti, Hrvatski ferijalni i hostelski savez, Republika Hrvatska

SUMMARY

The subject of this ending thesis is „Hostel accommodation in the Republic of Croatia“.

Considering to this, it strove to make a point to their basic characteristics, spatial and organizational structure, their standards and general minimal technical requirements legitimated for hostels in the Republic of Croatia.

It analyzes a turistic arrivals and overnights in a period of 2010 – 2013, at the same time analyze a Croatian Youth Hostel Association's work.

In the practical part of this thesis, there are processed examples of hostels in Rijeka, Pula, Zagreb and on the island of Hvar.

Keywords: hostel, turistic trade, minimal technical requirements, Croatian Youth Hostel Association, Republic of Croatia

ZAHVALA

Voljela bih zahvaliti prije svega svojim roditeljima, a posebno majci, na velikodušnoj, neupitnoj i beskrajnoj podršci koju mi je pružila kroz silne godine mog školovanja. Hvala mama.

Veliko hvala svim profesorima, asistentima i kolegama na trudu da na nas studenete prenesu neprocijenjivo važno znanje. Posebno i srdačno hvala mentorici mr.sc. Silviji Vitner Marković na vodstvu, pomoći i trudu prilikom izrade završnog rada. Hvala Vam na znanju.

Svakako je potrebno zahvaliti poslovnim kolegama na iznimnoj susretljivosti i podršci, bez njihovog razumijevanja ne bih stigla do kraja.

Hvala svima koji su samnom dočekali ovaj veliki trenutak. Sretna sam da ste dio mog života.

1. UVOD

1.1 Predmet i cilj rada

Predmet ovog rada je hostelski smještaj u Republici Hrvatskoj. Ovaj završni rad analizira poslovanje hostela kao sve popularnijeg ugostiteljskog objekta za pružanje usluga smještaja, hrane i pića turistima.

Cilj ovog završnog rada je prikazati što potpuniju sliku o hostelima, te njihov značaj za turizam, jer su hosteli sastavni dio turističke ponude.

1.2. Izvori podataka, metode prikupljanja i obrade podataka

Podaci za izradu ovog završnog rada prikupljeni su korištenjem stručne literature iz područja turizma i hotelijerstva, te podataka i primjera sa internet stranica.

Pri izradi rada korištena je metoda desk istraživanja. Podaci su obrađeni metodom analize, sinteze, deskripcije i komparacije.

1.3. Sadržaj i struktura rada

Završni rad podijeljen je u tri cijeline od kojih prva teorijski obrađuje hostele kao druge ugostiteljske objekte za smještaj i njihov zakonski okvir, povijesni razvoj hostelinga te analizu turističkog prometa. U drugoj cjelini su prikazane metode provođenja kvalitete hostela, koji su minimalni uvjeti za opće postojanje hostela te ukratko Hrvatskom ferijalnom i hostelskom savezu kao nezavisnoj asocijaciji koja se bavi razvojem omladinskog turizma. I naposljetku su u trećoj cjelini prikazani primjeri poslovanja hostela koji su odabrani po svojim specifičnostima.

2. POJMOVNO ODREĐENJE HOSTELA KAO UGOSTITELJSKOG OBJEKT

U najužem značenju, pojam „hostel” se odnosi na objekt koji pruža usluge smještaja. Šire i sveobuhvatno značenje hostela definirano je Pravilnikom o razvrstavanju, minimalnim tehničkim uvjetima i kategorizaciji drugih vrsta smještajnih objekata iz skupine “Kampovi i druge vrste objekata za smještaj” (Narodne Novine , broj 49/03). Prema Pravilniku, hostel je smještajni objekt u kojem se pretežito mlađim gostima pružaju usluge smještaja, a mogu se pružati i usluge prehrane, pića, napitaka i slastica. Smještajne jedinice u hostelu su sobe i/ili spavaonice, a smještajne jedinice u hostelu kojeg čine pokretni objekti pretvoreni u hostel poput željezničkih kola za spavanje, brodova s kabinama za spavanje i slično, mogu biti kabine. Ugostiteljski sadržaji hostela mogu biti smješteni i u građevini koja se nalazi u neposrednoj blizini i izvan građevine u kojoj se nalaze smještajne jedinice.

Hostel se ubraja među „ostale ugostiteljske objekte za smještaj” u koje spadaju; kamp, apartman, kuća za odmor, soba za iznajmljivanje, prenoćište, te odmaralište, a koji se ne smatraju hotelijerstvom, već se smatraju ugostiteljstvom za pružanje usluga smještaja u ostalim ugostiteljskim objektima za smještaj.¹

Hosteli su mjesta koja omogućavaju individualnu raznolikost, jednostavnu i prijateljsku atmosferu, a odlikuju se niskim cijenama smještaja. Hostel je vrsta smještaja koji najčešće posjećuju mlađi ljudi koji ne žele potrošiti puno novaca na smještaj, naime cijene noćenja u hostelima su višestruko jeftinije nego u hotelima. Razlog nižoj cijeni je taj što su za razliku od hotela hosteli manje komforni. Za njih je karakterističan formalni oblik smještaja i opuštena atmosfera, dok hotel pruža veću dozu privatnosti, hostel je mjesto koje omogućava upoznavanje i druženje mladih iz svih dijelova svijeta.²

¹ Prema Pravilniku o razvrstavanju, minimalnim tehničkim uvjetima i kategorizaciji drugih vrsta smještajnih objekata iz skupine “Kampovi i druge vrste objekata za smještaj” (interno pročišćeni tekst Pravilnika Narodne novine br. 49/03 i 117/03

² Krešić, D., Miličević, K., Kako osnovati i upravljati hostelom, Hrvatski ferijalni i hostelski savez i Institut za turizam, Zagreb, 2010., str. 25

3. POVIJESNI RAZVOJ HOSTELINGA

Razvoj hostelinga veže se neizostavno uz omladinski turizam, čiji su začeci ujedino i začeci hostelinga. Omladinski turizam je jedan od posebnih oblika turizma, čiju ciljnu skupinu čine djeca i mladež.³

Omladinski turizam predstavlja jedan od najbrže rastućih segmenata turističkog tržišta, kako u svijetu tako i u Hrvatskoj. Zbog pomicanja dobne granice, taj se pojam odnosi na osobe u dobi od 15 do 34 godine. Sve je veći broj osoba u ranim tridesetim godinama koje još uvijek karakterizira mladenački životni stil. To naglašava činjenicu da omladinska putovanja (omladinski turizam) nisu samo puko pitanje demografije veći jedan specifičan stil putovanja. Omladinski hosteli su danas korišteni od strane putnika svih dobi od kojih mnogi nastoje zadržati stil nezavisnog i samostalnog putovanja.⁴ Omladinska putovanja uključuju sva nezavisna i samostalna putovanja za period manji od jedne godine koja su motivirana, djelomično ili u potpunosti, željom za upoznavanjem novih kultura, razvoja životnog iskustva i/ili koristima od formalnih ili neformalnih mogućnosti učenja izvan njihovih uobičajenih okoliša. Prema podacima Svjetske turističke organizacije (UNWTO-a) na omladinski turizam otpada oko 20-25% svjetskog turističkog tržišta. Mladi putnici svoja putovanja planiraju detaljno i precizno, ali s druge strane, njihov pristup planiranju itinerera turističkih putovanja je mnogo samostalniji od pristupa klasičnih turista – fleksibilniji su prema promjenama plana i rijetko se odlučuju za putovanja od strane turističkih agencija ili tour operatora. Većinom odsjedaju u hostelima, privatnom smještaju ili hotelima niže kategorije. Prema UNWTO-u, 2005. godine čak 50% mladih putnika boravilo je u hostelima.

Začetnik ideje o hostelingu bio je njemački učitelj Richard Schirmann. Prilikom planinarskog izleta s učenicima 1909. godine sinula mu je ideja da bi se škole u Njemačkoj mogle koristiti za pružanje smještaja za mlade u vrijeme školskih praznika. Njegova ideja temeljila se na tome da bi naselja mogla imati hostele za mlade, međusobno udaljene jedan dan hodanja, što bi bilo odlično za planinarske izlete. Godine 1912. je otvoren prvi pravi hostel za mlade u starom dvorcu Altena u Njemačkoj. Dvorac je obnovljen i opremljen prema Schirmannovom

³ Pirjevec B., Turizam jučer, danas..., Veleučilište u Karlovcu, Karlovac, 2008., str. 19

⁴ Izvor: WYSETC (*World Youth Student & Education Travel Confederation*), prema Krešić, D., Miličević, K.: „Kako osnovati i upravljati hostelom“, dostupno na <http://www.iztg.hr/images/uploaded/knjige/Ferijalni-savez-HOSTEL.pdf>, 22.10.2013. str. 7-10.

dizajnu, s masivnim drvenim krevetima za tri osobe, kuhinjom, sanitarnim čvorovima i tuš kabinama. U samome dvorcu danas je smješten Muzej hostelinga, a neposredno do njega hostelerima služi posve nov veliki i moderan hostel.

Pokret za mlade se izuzetno brzo širio, a do 1913. godine otvorena su 83 hostela i zabilježena je 21.000 noćenja, dok je 1921. godine zabilježeno čak 500 000 noćenja u Europi. Do ljeta 1931. godine u Europi je bilo 12 omladinskih hostelskih asocijacija koje su okupljale ukupno 2.600 hostela. Budući da omladinske hostelske asocijacije nisu bile međusobno adekvatno povezane, 1932. godine održana je prva međunarodna konferencija u Amsterdamu na kojoj su bili nazočni predstavnici iz 11 omladinskih hostelskih asocijacija iz Belgije, Čehoslovačke, Danske, Engleske i Walesa, Francuske, Njemačke, Irske, Nizozemske, Norveške, Poljske i Švicarske. Na održanoj konferenciji je utemeljena organizacija *International Youth Hostel Federation* - danas poznatiji kao *Hostelling International*.

Danas je Hostelling International udruga za mlade koja djeluje u više od 90 zemalja i nudi izbor smještaja u preko 4.000 hostela. Bez obzira na njihovo ime, hosteli za mlade su otvoreni za ljude svih uzrasta u svakoj zemlji gdje se nalaze. Oni nude dobar i jednostavan smještaja u prijateljskom okruženju po povoljnim cijenama te zanimljiv spektar aktivnosti. Hostelling International kroz program članstva nudi povlaštene cijene smještaja i popuste na različite aktivnosti, te svojim programima privlači gotovo 4 milijuna članova širom svijeta.

Omladinski turizam u Hrvatskoj ima poprilično dugu tradiciju. Već u doba Austro-Ugarske Monarhije 1908. godine na Sušaku se javljaju prve srednjoškolske i studentske organizacije koje su se bavile putovanjima mladih. Međutim, ozbiljno bavljenje omladinskim turizmom u smislu organizacije hostelskog smještaja, počelo je neposredno prije Drugog svjetskog rata 1938. godine, kada je u Dubrovniku sagrađen prvi omladinski hostel u jugoistočnoj Europi. Pedesetih se godina 20. stoljeća više različitih organizacija bavilo različitim oblicima omladinskog i studentskog turizma, a među kojima se posebno isticao Ferijalni savez.

Studijom koju je izradio Institut za turizam po narudžbi Hrvatskog ferijalnog i hostelskog saveza, tadašnjeg Ferijalnog saveza, 1987. godine ustanovljeno je da je infrastruktura omladinskog turizma u Hrvatskoj bila relativno razvijena. Krajem 80-ih Hrvatska je raspolagala s 15 hostela dobro raspoređenih u svim turističkim regijama. Objekti dječjeg i omladinskog turizma, ne računajući kampove, raspolagali su s oko 27 tisuća ležajeva, što je

činilo solidnih 4,6 posto od ukupnog broja turističkih ležajeva u Hrvatskoj. Vlasnici tih hostela i ljetovališta bile su uglavnom društvene organizacije i turistička poduzeća iz svih republika bivše Jugoslavije, te su najčešće oblikovale svoje objekte kao kapacitete zatvorenog tipa, a u njima nisu ni pokušavale uspostaviti atmosferu kakva je vladala u kulturnom okruženju. U tim su objektima obično boravili djeca i mladi iz krajeva u kojima su vlasnici objekata imali svoja sjedišta. Stoga su lokalne vlasti i stanovništvo stekli negativnu sliku o takvom načinu turističkog korištenja njihova domicila, kao i animozitet prema ideološki shvaćenoj ideji omladinskog i dječjeg turizma, koji se uglavnom razvijao kao masovni, kolektivistički turizam, u skladu s političkom filozofijom tadašnjeg društva i konceptom razvoja turizma.

Domovinski rat ostavio je vrlo ozbiljan trag na infrastrukturi omladinskog turizma u Hrvatskoj. Broj klasičnih hostela smanjen je za više od polovinu. Nekadašnji broj od 15 hostela, pao je na samo 7, s nešto više od tisuću ležajeva. Naime, hosteli koji su nekada bili u posjedu poduzeća iz Srbije i Crne Gore, došli su pod poseban režim korištenja i dani su na upravljanje Hrvatskom fondu za privatizaciju i upravljane imovinom, koji je započeo njihovu prodaju, a to znači i prenamjenu, tako da su za omladinski turizam nepovratno izgubljeni. Hosteli koji su ostali u osnovnoj djelatnosti tijekom rata poslužili su uglavnom za smještaj prognanika i izbjeglica. Zbog spomenutih nepovoljnih događanja, omladinski kapaciteti u ukupnim kapacitetima Hrvatske toliko su se smanjili da se Hrvatska našla na začelju europskih zemalja.⁵

S obzirom na potražnju i pojačane dolaske mladih iz gotovo cijelog svijeta, danas su hosteli hit u hrvatskom turizmu, ali ne samo za turiste nego i među poduzetnicima, jer se u zadnjih deset godina njihov broj sa 14 povećao na više od 80.⁶ Odlikuju se komforom, opremljenosti, visokom razinom usluge i nadasve prijateljskim okruženjem.

⁵ Čorak, S., Mikačić, V., Hrvatski turizam:plavo, bijelo, zeleno, Institut za turizam, Zagreb, 2006., str. 270

⁶ Hrvatski ferijalni i hostelski savez, www.hfhs.hr, 24.10.2013.

4. VELIČINA I TIP HOSTELA

Generalno gledano, hostele je moguće podijeliti na male, srednje i velike. Glavna razlika među njima je u broju kreveta, ponudi dodatnih sadržaja, te broju osoblja hostela. Ipak, bez obzira na veličinu hostela, gosti očekuju da će odsjesti u čistoj i sigurnoj sobi i da će na kraju svoga boravka dobiti dobru vrijednost za novac.

Mali hostel sadrži maksimalno između 20 do 30 soba, što ovisno o njihovom rasporedu utječe i na broj soba. U organizacijskoj strukturi malog hostela vlasnik je često i direktor hostela. U takvom je hostelu jedna osoba zadužena za održavanje kao i za kontrolu osoblja za održavanje, zatim tu je i domaćica koja ujedno nadgleda osoblje koje sprema sobe i zajedničke prostore hostela, te voditelj recepcije. U organizacijskoj strukturi malog hostela može, ali i ne mora, postojati osoba zadužena za aktivnosti prodaje i marketinga. U organizacijskoj strukturi malog hostela je i računovođa koji je zadužen za vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih i poreznih izvještaja. Sve ostalo potrebno osoblje, poput osoblja za sigurnost ili tehničku podršku, mali hosteli mogu angažirati izvana.

Srednji hostel karakterizira broj kreveta od 30 do 70, a njihov raspored konačno definira i broj soba u hostelu. Organizacijska struktura srednjeg hostela razlikuje se od organizacijske strukture malog hostela po tome što osim direktora hostela ima i voditelje pojedinih odjela, te samim time obuhvaća i veći broj zaposlenika. U srednjim hostelima postoji potreba za posebnim odjelom prodaje i marketinga, kao i za nekim drugim odjelima poput odjela osiguranja ili odjela održavanja. Zbog većeg broja zaposlenika, u upravljačkoj strukturi srednjeg hostela, javlja se potreba za voditeljima pojedinih odjela koji su odgovorni direktoru hostela.

Veliki hostel sadrži više od 70 soba. Takav hostel ima više dvokrevetnih i trokrevetnih soba sa pripadajućim sanitarijama. Veliki hostel uz pripadajuće ugostiteljske objekte (restoran , bar), ima i različite dodatne sadržaje. U organizacijskoj strukturi velikog hostela postoji mnogo različitih radnih mjesta koja su formirana prema odjelima, a svaki odjel ima svoga voditelja koji je odgovaran direktoru hostela.

U velikom hostelu, za razliku od malih i srednjih, nužna je specijalizacija rada tako da postoje specijalizirana radna mjesta kako bi se učinkovito mogao obavljati povećani opseg poslova.

Kada je riječ o lokacijama na kojima su hosteli smješteni, može se reći da su veliki hosteli (hosteli s više od 70 kreveta) najčešće smješteni u širim gradskim središtima dok su mali i srednji hosteli često smješteni i na perifernim gradskim područjima odnosno potpuno van gradskih područja u atraktivnom prirodnom ambijentu.⁷

⁷ Krešić, D., Miličević, K., op. cit., str. 26

5. PROSTORNA I ORGANIZACIJSKA STRUKTURA HOSTELA U RH

Iako prostorna struktura hostela prvenstveno ovisi o veličini hostela, postoje minimalni prostorni uvjeti koje treba zadovoljiti kako bi neki objekt mogao biti kategoriziran kao hostel. Prostorna struktura hostela u Republici Hrvatskoj je definirana Pravilnikom o razvrstavanju, minimalnim uvjetima i kategorizaciji drugih vrsta smještajnih objekata iz skupine "Kampovi i druge vrste objekata za smještaj" (NN, broj 49/03), prema kojem se hostel sastoji od:

1. prostora za prijem gostiju,
2. smještajnih jedinica,
3. prostorije za boravak gostiju,
4. sanitarija uz ugostiteljske i ostale sadržaje,
5. zajedničkih sanitarija za goste uz smještajne jedinice (ulazak iz hodnika) i
6. kompletnih kupaonica u smještajnim jedinicama (ulaz iz smještajne jedinice).

Pri tome kubni prostor u spavaonici mora imati najmanje 5m³ po osobi a podna površina po postelji (običnoj ili ugrađenoj) najmanje 4m². Minimalna veličina postelje 190x80 cm s minimalnim razmakom među posteljama od 75cm osim ako su razdvojene pregradama, dok minimalna visina stropa u spavaonici iznosi 2.50m. Nadalje, moraju postojati dva zahoda na dvanaest osoba (jedan za svaki spol), jedan umivaonik na šest osoba, te tuš ili kupaonica na petanaest osoba.⁸

Najčešći oblik organizacijske strukture hostela je funkcijski, koji je ujedno najrasprostranjeniji i najčešće upotrebljavani oblik organizacijske strukture u ugostiteljstvu. Povezani poslovi koji su grupirani u funkcijski oblik organizacijske strukture hostela su:⁹

- prijem gostiju,
- smještaj gostiju,
- nabava,
- održavanje,
- kontrola,
- novčani tijekovi i obračuni.

⁸ Prema Pravilniku o razvrstavanju, minimalnim tehničkim uvjetima i kategorizaciji drugih vrsta smještajnih objekata iz skupine "Kampovi i druge vrste objekata za smještaj" (interno pročišćeni tekst Pravilnika Narodne novine br. 49/03 i 117/03

⁹ Krešić, D., Miličević, K., Kako osnovati i upravljati hostelom, Hrvatski ferijalni i hostelski savez i Institut za turizam, Zagreb, 2010., str. 27

Temeljem povezanih poslova u hostelu, proizlazi osnovni oblik organizacijske strukture hostela kojeg čine sljedeći odjeli:¹⁰

- menadžment hostela,
- odjel recepcije,
- odjel domaćinstva,
- odjel hrane i pića (ukoliko postoji unutar hostela),
- računovodstvo (ukoliko postoji unutar hostela).

Prostorna i organizacijska struktura hostela ovise o unutarnjim i vanjskim čimbenicima koji utječu na njegovo poslovanje. Unutarnji čimbenici uključuju ciljeve, zadatke, veličinu hostela, tip hostela, lokaciju i kadrove, dok vanjski čimbenici uključuju društveno, političko i pravno okruženje, turističku infrastrukturu i tržište.¹¹

¹⁰ Ibid., str. 28.

¹¹ Ibid., str. 28.

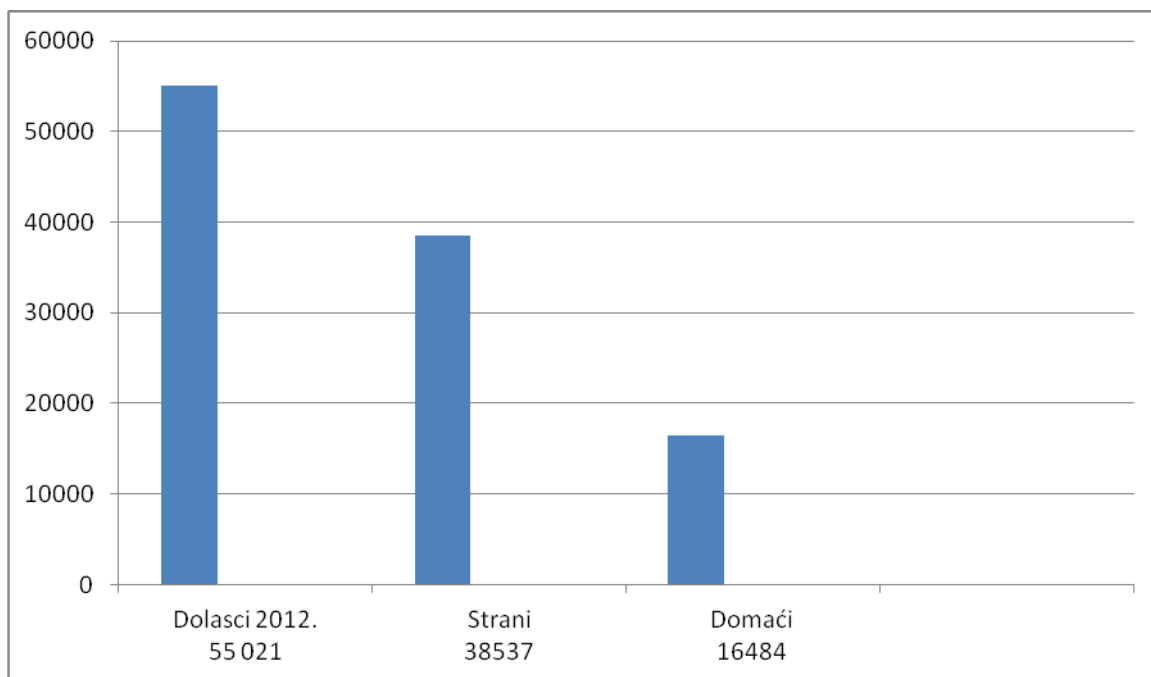
6. ANALIZA TURISTIČKOG PROMETA U HOSTELIMA U RH OD 2010. DO 2013.

Tržište hostela pripada segmentu turističke usluge koja u cijelom svijetu izuzetno brzo raste iz godine u godinu, tako i u Republici Hrvatskoj, u kojoj se u posljednjih nekoliko godina broj hostela višestruko povećao, a iz godine u godinu konstantno raste i broj dolazaka i noćenja u domaćim hostelima.

Graf 1 koji slijedi u nastavku se odnosi na broj od 168 zemalja svijeta koje u svojoj turističkoj ponudi pružaju usluge hostelskog smještaja, a temelji se na broju noćenja i dolazaka za razdoblje 2012./2013. godine.

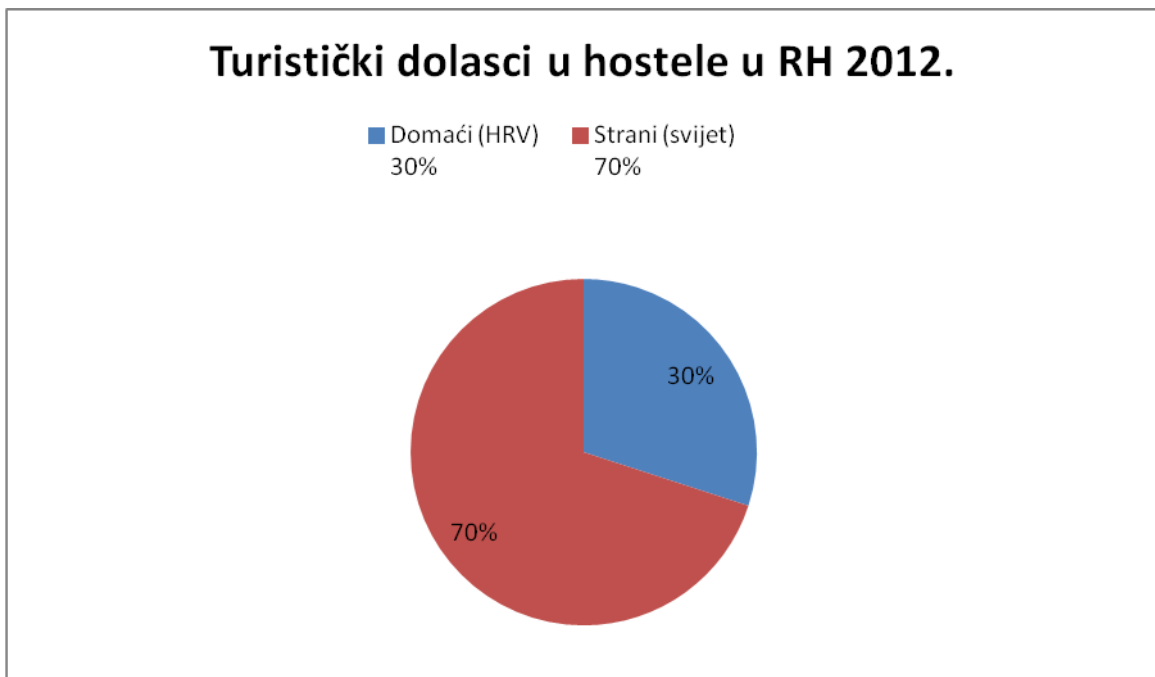
Za razdoblje 2012. godine, ukupan broj dolazaka bio je 55 021, od čega je 16 484 domaća dolaska, a 38 537 stranih dolazaka. Domaći dolasci podrazumijevaju hostelski smještaj na području Republike Hrvatske, a strani dolasci se odnose na ostatak zemalja svijeta, odnosno njih 167.

Graf 1 Turistički dolasci u hostele u RH 2012./2013.

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (15.7.2014.)

Graf 2 Turistički dolasci u hostele u RH 2012.

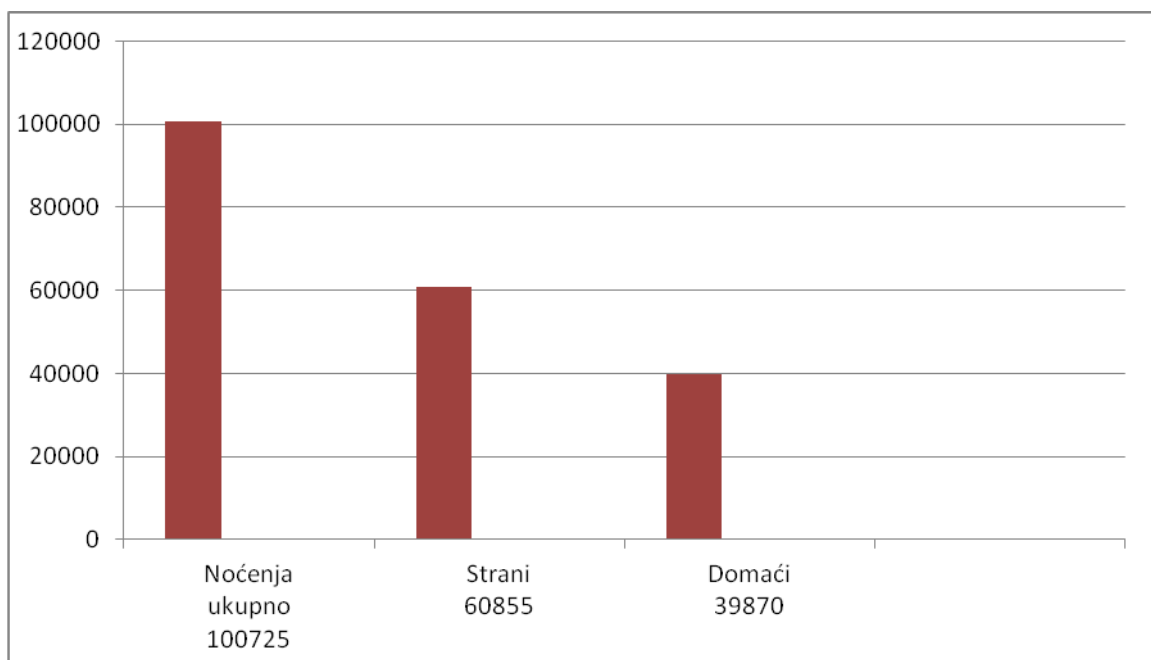

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (15.07.2014.)

Uzimajući u obzir grafički prikazan postotak dolazaka za razdoblje 2012. godine, vidi se da Republika Hrvatska zauzima $\frac{1}{3}$, odnosno 30% ukupnog broja u odnosu na 167 zemalja svijeta, koje zauzimaju 70%.

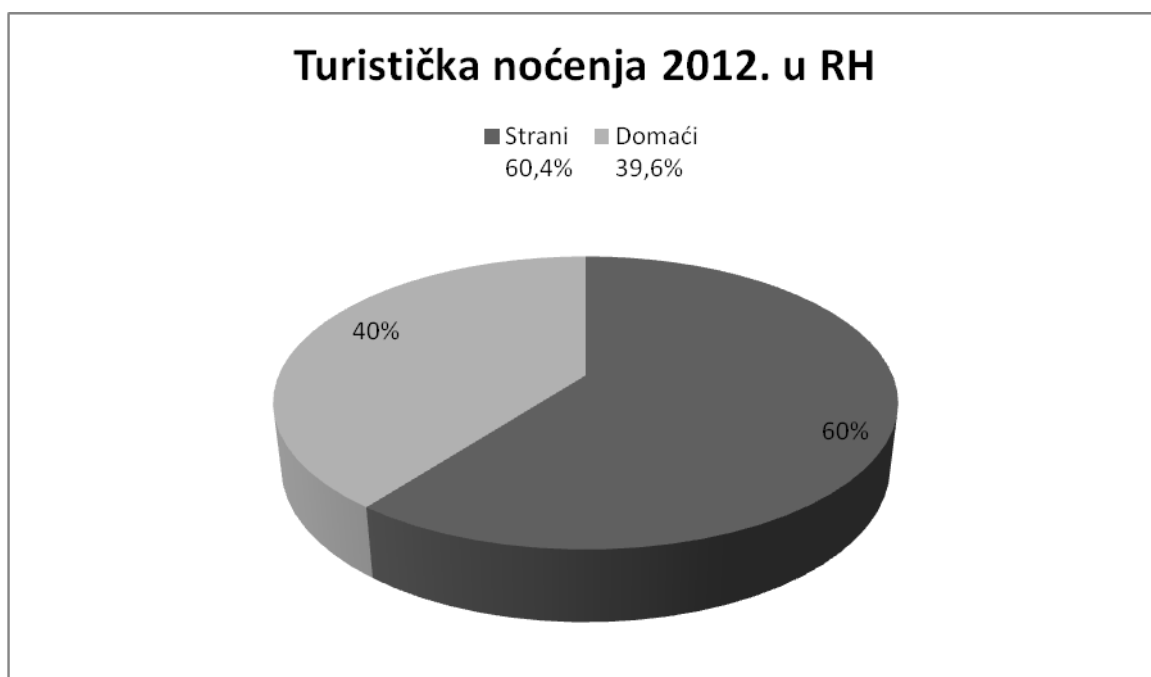
Ukupan broj noćenja u hostelima za razdoblje 2012. godine iznosi 110 725, od čega se broj od 39 870 odnosi na noćenja u hostelima u Republici Hrvatskoj, a 60 855 na ostalih 167 zemalja svijeta.

Graf 3 Turistička noćenja u hostelima u RH 2012.

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (16.07.2014.)

Graf 4 Turistička noćenja u hostelima u RH 2012.

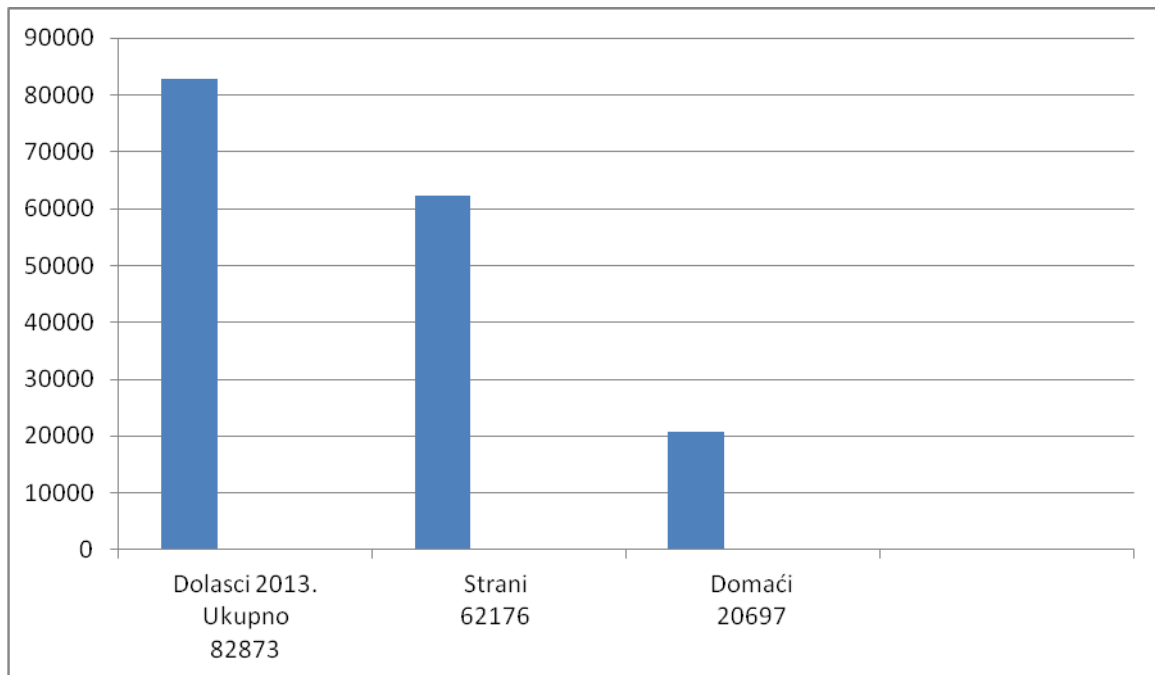
Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (16.07.2014.)

U noćenjima, s obzirom na grafičke prikaze, Republika Hrvatska u odnosu na ostale zemlje svijeta zauzima sam vrh: od ukupnog broja noćenja od 100 725, u Republici Hrvatskoj u

2012. zabilježen je broj od 39 870 (39,6%), dok se na ostale zemlje svijeta (167 zemalja) odnosi broj noćenja od 60 855 (60,4%).

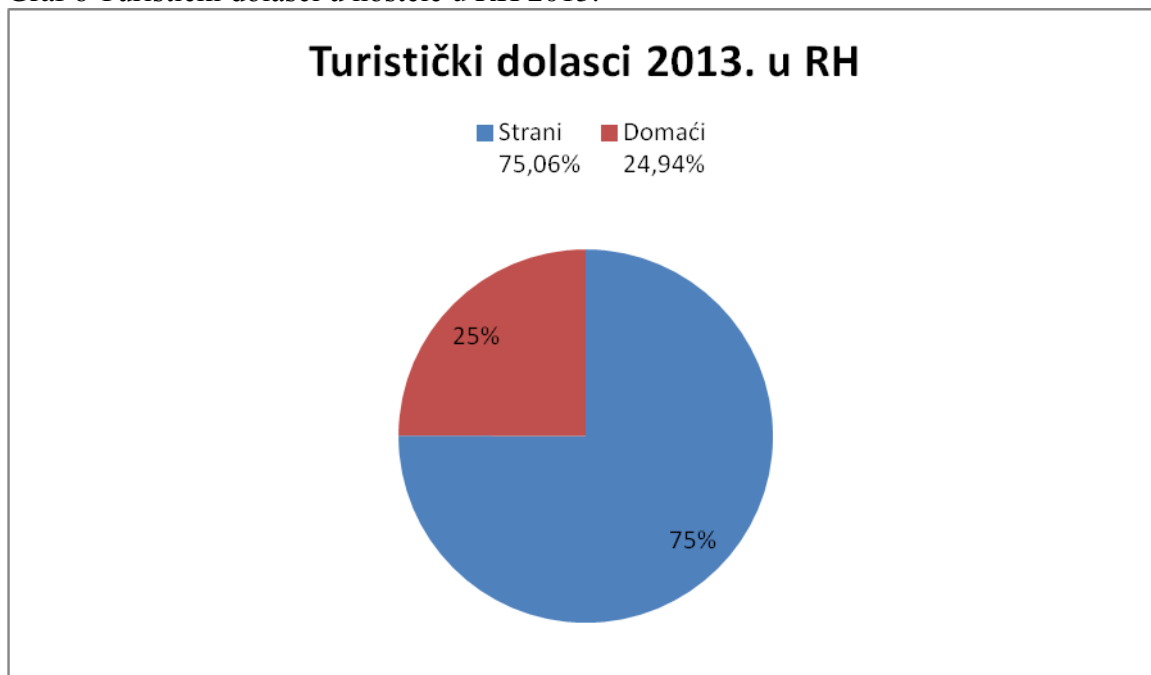
U dolascima u razdoblju 2013. godine, prema statističkoj tablici, ukupan broj dolazaka bio je 82 873, od čega se 20 697 dolazaka odnosilo na hostele u Republici Hrvatskoj, a 62 176 na ostale zemlje svijeta (167).

Graf 5 Turistički dolasci u hostele u RH 2013.

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (16.07.2014.)

Graf 6 Turistički dolasci u hostele u RH 2013.

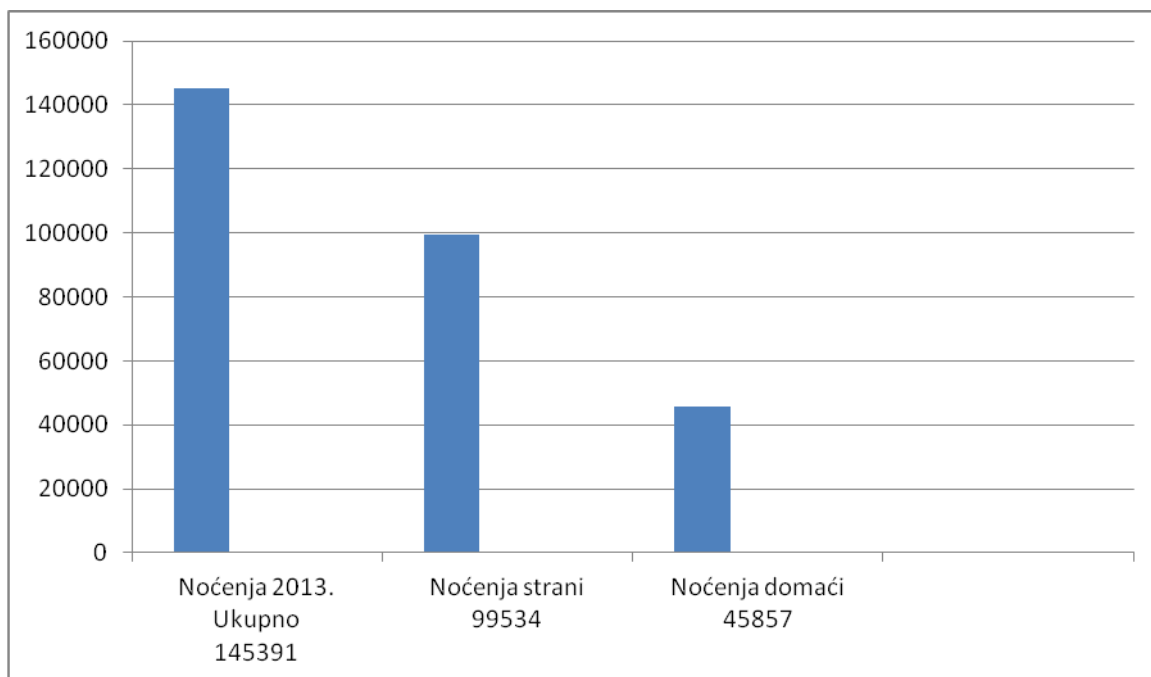

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (16.07.2014.)

Prosječan broj dolazaka za razdoblje 2013. godine za 167 zemalja u svijetu iznosi 372, 3 dolaska po zemlji, 55,6 puta manje u usporedbi s Republikom Hrvatskom, što potvrđuje visoku razinu konkurentnosti hrvatskoga hostelskog smještaja.

Ukupan broj noćenja u domaćim hostelima u 2013. godini iznosio je 45 857, a ukupan broj u ostalim zemljama svijeta bio je 99 534 (sveukupan broj noćenja za razdoblje 2013. godine iznosio je 145 391), što se grafički može prikazati na sljedeći način:

Graf 7 Noćenja u hostelima u RH 2013.

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (17.07.2014.)

Tabela 1 Dolasci i noćenja u hostele u Republici Hrvatskoj za 2012. i 2013. godinu

	2012.	2013.
Dolasci	16 484	20 697
Noćenja	39 870	45 857

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (18.08.2014.)

S obzirom na broj dolazaka i noćenja za razdoblje 2012. godine, hosteli Republike Hrvatske zabilježili su rast u 2013. godini. U odnosu na 2012. godinu, broj dolazaka povećao se za 4 213 (20,35%), a broj noćenja za 5 987 (13,06%). Navedeno ne treba čuditi s obzirom na činjenicu da je broj jedinica smještajnoga hostelskog kapaciteta u Republici Hrvatskoj 2012. godine iznosio 81 s više od 7 000 kreveta, zaključno s 30. kolovozom 2012., a zaključno s istim datumom 2013. godine, taj je broj iznosio 121 s oko 8 900 kreveta.

Što se tiče turističkog prometa hostela za razdoblje 2012./2013. s obzirom na dolaske i noćenja, statistički napravljenog prema podjeli na županije, iz tablice 1 se može zaključiti da zaključno s 30. kolovozom 2013. godine, u Republici Hrvatskoj aktivni hostelski smještaj imalo je 15 županija. Šest županija nije na popisu: Sisačko-moslavačka, Koprivničko križevačka, Bjelovarsko-bilogorska, Virovitičko-podravska, Požeško-slavonska te Brodsko-posavska.

Uzorak za istraživanje sužen je prema broju hostelskih poslovnih jedinica u Republici Hrvatskoj (kapaciteti zaključno s 30. kolovozom 2013.), prva tri mjesta zauzimaju Splitsko-dalmatinska županija (26), grad Zagreb (24) te Primorsko-goranska županija (22), nakon kojih slijede Zadarska (16) i Istarska županija (10). Broj hostelskih poslovnih jedinica u ostalim županijama kreću se od jedne do maksimalno šest.

Najzanimljivija je statistika grada Zagreba kao zasebne županijske cjeline. S obzirom na najnovije podatke koji se nalaze na službenoj mrežnoj stranici Turističke zajednice grada Zagreba, Zagreb broji 33 hostela. U razdoblju siječanj/studeni 2013., taj je broj bio 24, a više hostela od grada Zagreba imala je samo Splitsko-dalmatinska županija.

Potrebno je istaknuti kako Republika Hrvatska još uvijek nema proveden proces kategorizacije hostelskog smještaja, te stoga ne treba čuditi navedeni podatak o broju postojećih hostela u gradu Zagrebu. Ukoliko se obrati pozornost na geografski smještaj županijskih jedinica, uočljivo je da je jedini grad Zagreb kontinentalan, sve ostale spomenute županije su mediteranskog karaktera, a kao takve su turistima kudikamo primamljivije. Međutim, potrebno je imati na umu i trajanje sezone, jer su mediteranski hosteli time ipak ograničeni, što potvrđuje broj dolazaka i noćenja.

Prosjek rasta dolazaka u hostele rađen je na uzorku dolazaka u razdoblju 2012./2013. prema pet vodećih županijskih jedinica: Primorsko-goranskoj županiji, Splitsko-dalmatinskoj županiji, Zadarskoj županiji, Istarskoj županiji i gradu Zagrebu.

Tabela 2 Turistički dolasci u hostele po županijama 2012./2013.

Dolasci u hostele u vodećim županijskim jedinicama 2012./2013.			
	2012.	2013.	Indeks
Grad Zagreb	50 257	73 173	145.59
Primorsko-goranska	28 606	35 641	124.59
Splitsko-dalmatinska	23 902	36 157	151.27
Zadarska	22 054	33 755	153.06
Istarska	13 801	18 520	134.19

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (19.08.2014.)

Uspoređujući broj dolazaka u 2012. i u 2013., vidi se da prema broju grad Zagreb zauzima vodeće mjesto - u godini dana broj dolazaka povećao se za 22 916, što odgovara postotku od 31,31%. Međutim, promatrajući samo postotak povećanja dolazaka, u tome prednjači Zadarska županija s vrlo visokim postotkom rasta dolazaka od 34,66%. Gledajući sve postotke rasta, niti jedan nije ispod 25%, što je zavidan rezultat.

Uzimajući u obzir od navedenih županije koje imaju izlazak na more, vidi se da najveći broj dolazaka bilježe Zadarska županija i Splitsko-dalmatinska. Geografski gledano, obje županije pripadaju srednjojadranskom području koje je atraktivnije od samog sjevernog Jadrana (Istarska županija), te i prema ostalim statističkim podacima bilježi manji broj i dolazaka i noćenja.

Tabela 3 Turistička noćenja u hostelima po županijama 2012./2013.

Noćenja u hostelima u vodećim županijskim jedinicama 2012./2013.			
	2012.	2013.	Indeks
Primorsko-goranska	134 430	159 501	118.64
Splitsko-dalmatinska	96 474	121 188	125.68
Grad Zagreb	91 738	126 593	137.99
Istarska	59 543	80 390	135.01
Zadarska	59 455	82 371	138.54

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (19.08.2014.)

Iz tablice 3 vidljivo je da je najveći rast u broju noćenja za razdoblje 2012./2013. imao grad Zagreb, i to od 34 855 noćenja. Međutim, gledano u postotcima, najveći je rast zabilježila

Zadarska županija, 27,82%. Također se može uočiti, s obzirom na usporedbu tablice dolazaka za isto vremensko razdoblje, da Istarska županija zadržava konstantu rasta i u dolascima i u noćenjima, koja iznosi oko 25% rasta.

Promatrajući stanje dolazaka i noćenja u hostelima na području Republike Hrvatske za razdoblje 2010./2011. godine, može se istaknuti sljedeće: ukupan broj dolazaka za 2010. bio je 10 604, od čega se 1 493 odnosilo na dolaske domaćih gostiju, a 9 111 na dolaske stranih gostiju. U 2011. godini sveukupni dolazak u hostele na području Republike Hrvatske iznosio je 11 456, od čega se 1 529 dolazaka odnosilo na domaće goste, a 9 927 na strane goste.

Broj dolazaka u 2011. povećao se za 852, što odgovara povećanju broja dolazaka za 7,43%.

Tabela 4 Dolasci turista u hostele u Republici Hrvatskoj (domaći, strani) u 2010./2011.

	2010.	2011.
Domaći	1 493	1 529
Strani	9 111	9 927
Ukupno	10 604	11 456

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (19.08.2014.)

Što se broja noćenja tiče za navedeno razdoblje, ukupan broj noćenja u hostelima u Republici Hrvatskoj za 2010. godinu iznosio je 56 416, od čega se 5 424 odnosilo na noćenja domaćih gostiju, a 50 992 bio je broj noćenja stranih gostiju. U 2011. godini, ukupan broj noćenja u domaćim hostelima bio je 54 751, 3 759 noćenja više nego 2010., što odgovara povećanju broja noćenja za 6,9%.

Tabela 5 Noćenja turista u hostelima u Republici Hrvatskoj (domaći, strani) u 2010./2011.

	2010.	2011.
Domaći	5 424	5 603
Strani	50 992	54 751
Ukupno	56 416	60 354

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr (19.08.2014.)

S obzirom na konkretne primjere dolazaka i noćenja stranih turista u hostelima u Republici Hrvatskoj, najveći se broj odnosi na posjetitelje iz Njemačke: u 2010. zabilježeno je 1 525 dolazaka te 11 476 noćenja, a u 2011. taj je broj iznosio 1 661 dolazak, što je prema tablici 4 odgovaralo broju od 12 487 noćenja. Uzimajući u obzir ukupan broj noćenja stranih turista u hostelima u Republici Hrvatskoj za 2011. (60 354), spomenuti broj noćenja njemačkih turista zauzima vrlo visoki postotak od 20,69% (u obzir se uzimaju sve države svijeta koje su bilježile posjet Hrvatskoj, a ne samo europske države). Prema spomenutim kriterijima, iza Njemačke slijede Italija (2010. broj dolazaka 1 018, broj noćenja 4 732; 2011. broj dolazaka 1 150, broj noćenja 4 995) te Slovenija (2010. broj dolazaka 1 017, broj noćenja 5 885; 2011. broj dolazaka 1 100, broj noćenja 6 389). Iz statističkih je podataka vidljivo da su se povećali i brojevi dolazaka i brojevi noćenja, što bi odgovaralo nekom prosjeku od 8%.

Ukupan broj dolazaka turista u RH prema vrstama objekta za razdoblje 2010. iznosio je 10 604, od čega se broj od 133 dolaska odnosio na hostele. Ukupan broj noćenja za isto razdoblje prema vrsti objekta iznosio je 56 146, od čega se 434 noćenja odnosilo na noćenja u hostelima u Republici Hrvatskoj. Za razdoblje 2011. godine, ukupan broj dolazaka turista prema vrsti objekata bio 11 456, od čega se 146 dolazaka odnosilo na hostele. Ukupan broj noćenja za isto razdoblje i prema istom kriteriju bio je 60 354, od čega se broj od 460 noćenja odnosio na noćenje u hostelima na području Republike Hrvatske.

Tabela 6 Dolasci i noćenja turista prema vrstama objekata za razdoblje 2010. i 2011.

	Dolasci		Noćenja	
	2010.	2011.	2010.	2011.
Hosteli	133	146	434	460
Ukupno	10 604	11 456	56 146	60 354

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr (19.08.2014.)

Analizirajući tablicu 6. za navedeno razdoblje, vidljiva je konstanta dolazaka i noćenja u hostelima u Republici Hrvatskoj, dakle bez ikakvoga značajnijeg rasta ili pada.

U hostelima je za 2011. godinu zabilježen broj od 96 873 dolaska, od čega 11 111 dolazaka se odnosi na dolaske turista iz Slovenije, 8 993 na dolaske turista iz Ujedinjenog Kraljevstva,

4 767 iz Španjolske (Europa). Dvije države koje su u samome vrhu zabilježenih dolazaka u hostele, a ne pripadaju europskom kontinentu jesu Sjedinjene Američke Države sa 3 795 zabilježenih dolazaka te Kanada sa 1 989 dolazaka.

Tabela 7 Dolasci stranih turista prema zemlji prebivališta u 2011. (hosteli RH)

Hosteli ukupno	96 873
Slovenija	11 111
Ujedinjeno Kraljevstvo	8 993
Španjolska	4 767
Sjedinjene Američke Države	3 795
Kanada	1 989

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (19.08.2014.)

Slika noćenja stranih turista prema zemlji prebivališta i vrstama objekata u kojima su boravili, za hostele u Republici Hrvatskoj za 2011. godinu nešto je drugačija od prethodne statistike dolazaka, iako i ovdje Slovenija zadržava vodeće mjesto sa 75 002 noćenja, od ukupnog broja noćenja u hostelima od 299 945.

Iza Slovenije slijedi Češka, koja je zabilježila broj noćenja od 53 591 noćenja u hostelima u Republici Hrvatskoj u 2011., zatim Francuska s brojem noćenja od 19 460, Ujedinjeno Kraljevstvo sa 16 357 te Njemačka sa 15 376 noćenja. Iznad 10 000 noćenja još su zabilježili turisti iz Poljske (11 326) i Belgije (11 251). Sjedinjene Američke Države zabilježile su broj noćenja u hostelima u Republici Hrvatskoj u 2011. od 7 137 noćenja.

Tabela 8 Noćenja stranih turista prema zemlji prebivališta u 2011. (hosteli RH)

Hosteli ukupno	299 945
Slovenija	75 002
Češka	53 591
Francuska	19 460
Ujedinjeno Kraljevstvo	16 357
Njemačka	15 326

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (20.08.2014.)

S obzirom na navedeno, izdvojiti se mogu geografske cjeline mediteranske Hrvatske te grada Zagreba kao najposjećenijih cjelina: ukupan broj dolazaka i noćenja s obzirom na navedene kriterije iznosio je 11 455 677, od čega se na grad Zagreb odnosi broj od 665 737 (5,81%) noćenja i dolazaka, a na mediteranski dio Hrvatske visokih 9 748 863 (85,10%).

S obzirom na kriterij vrste objekata, na hostele u Republici Hrvatskoj odnosi se broj od zabilježenih 145 667 dolazaka i noćenja, od čega se 49 727 odnosi na hostele na području grada Zagreba, a 89 855 na hostele u mediteranskom dijelu Republike Hrvatske. Dijeleći dolaske u hostele u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2011. godine s obzirom na dolaske domaćih i stranih turista, prikaz je sljedeći. Broj dolazaka domaćih turista iznosio je 48 794, od čega se 15 304 odnosilo na posjet hostelima na području grada Zagreba, a 29 556 na posjet hostelima mediteranskog dijela Republike Hrvatske. Što se broja dolazaka u hostele u Republici Hrvatskoj stranih turista tiče, on je za isto razdoblje iznosio 96 873, od čega se broj od 34 323 dolazaka odnosio na posjet hostelima u gradu Zagrebu, a 60 299 na posjet hostelima mediteranske Hrvatske.

Tabela 9 Dolasci turista u hostele prema vrstama turističkih mjesta u 2011. godini

		Zagreb	Mediteranska Hrvatska
Hosteli ukupno	145 667		
Domaći turisti	48 794	15 304	29 556
Strani turisti	96 873	34 323	60 299

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (20.08.2014.)

Ukupan broj noćenja domaćih turista u 2011. godini s obzirom na vrstu objekata i vrstama turističkih mjesta, za hostele u Republici Hrvatskoj iznosio je 460 137, od čega se 90 601 noćenje odnosilo na grad Zagreb, a 351 418 noćenja na mediteransku Hrvatsku.

Ukupan broj noćenja stranih turista u 2011. godini s obzirom na vrstu objekata i vrstama turističkih mjesta, za hostele u Republici Hrvatskoj iznosio je 299 945, od čega se 53 317 noćenja odnosilo na grad Zagreb, a 240 082 na mediteransku Hrvatsku.

Tablica 1 Noćenja turista u hostelima prema vrstama turističkih mjesta u 2011. godini

Noćenja	Ukupan broj	Zagreb	Mediterska Hrvatska
Domaći turisti	460 137	90 601	351 418
Strani turisti	299 945	53 317	240 082

Izvor: Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (20.08.2014.)

Ovdje je potrebno napomenuti da su u statistici Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske prilikom određivanja broja dolazaka i noćenja u 2011. godini s obzirom na vrste turističkih mjesta, osim grada Zagreba i mediteranske Hrvatske (Primorja), uključena su još i mjesta planinske Hrvatske te ostala mjesta.

7. OSIGURANJE KVALITETE HOSTELA

U turizmu, kao i u drugim uslužnim djelatnostima, kvaliteta pruženih usluga ima najveći utjecaj na zadovoljstvo klijenata. Kada je riječ o smještajnim objektima omladinskog turizma, posebno o hostelima, treba naglasiti da njihova niža cjenovna kategorija ne smije biti razlog ili opravdanje za pružanja nekvalitetnih usluga. Imajući to u vidu, a u želji da boravak mladih ljudi u hostelima učini što ugodnijim, međunarodna hostelska asocijacija Hostelling International propisala je određene standarde kvalitete kojima je cilj poboljšanje i standardizacija hostelskog smještaja u svim hostelima koji su članovi ove organizacije. Hostelling International je definirao tzv. obvezne standarde (Assured Standards) kojima je cilj standardizacija usluge u svim hostelima koji su članovi ove asocijacije. Ovim standardima se pokrivaju slijedeći elementi usluge:¹²

- Dobrodošlica- hosteli su otvoreni za svakoga, rezervacije je moguće vršiti unaprijed a najneophodniji sadržaji moraju biti dostupni čak i ukoliko je hostel zatvoren određeni period tijekom dana,
- Udobnost- hostelski objekti moraju osigurati sve preduvjete za kvalitetan odmor gostiju, sadržaje neophodne za osobnu higijenu te ugostiteljske sadržaje ili sadržaje za samostalnu pripremu obroka,
- Čistoća- hosteli gostima trebaju osigurati najveće higijenske standarde,
- Sigurnost- hosteli trebaju osigurati sigurnost kako gostiju tako i njihove imovine tijekom boravka u hostelu,
- Privatnost- hosteli gostima trebaju osigurati primjeren stupanj privatnosti u sanitarnim prostorijama i toaletima. Ukoliko hosteli nude sobe/spavaonice s većim brojem ležajeva, potrebno je razdvojiti smještaj muških i ženskih gostiju, osim kada se radi o partnerima različitog spola koji putuju zajedno pa onda izričito traže i zajednički smještaj.

Osim definiranja ranije opisanih obveznih standarda, Hostelling International je definirao i dodatni skup standarda naziva HI-Quality (HI-Q) kojima se osigurava pružanje primjerene vrijednosti za novac po slijedećim elementima:¹³

- Usluge informacija o smještaju i rezervacija smještaja,
- Usluge pripremanja i posluživanja obroka u hostelu,

¹² Krešić, D., Miličević, K., op. cit., str. 53

¹³ Ibidem, str. 25-30.

- Standardi održavanja i čistoće u sobama i zajedničkim prostorijama u hostelu,
- Organizacija dodatnih aktivnosti kako bi boravak u hostelu bio što ugodniji,
- Briga i prijateljski odnos prema gostima,
- Pažljivo slušanje želja i prijedloga gostiju tijekom i nakon boravka.

Glavna razlika između obveznih standarda i sustava HI-Q je u činjenici da se obveznim standardima definiraju minimalni tehnički uvjeti koje hostel mora zadovoljiti (npr. kvaliteta soba, kupaona i sanitarnih čvorova, zajedničkih prostora) dok HI-Q sustav predstavlja sustav upravljanja kvalitetom koji je usmjeren na zadovoljenje želja i potreba gostiju kroz osiguranje kvalitete neposrednog kontakta osoblja hostela s gostima. Hosteli koji u svoje poslovne procese uspješno implementiraju HI-Q sustav imaju pravo isticati HI-Q logo na ulazu u smještajni objekt. Obvezni standardi i HI-Q sustav su za goste podjednako važni, međusobno su komplementarni te njihova istovremena primjena ima sinergijski učinak kroz osiguranje standardizacije hostelskih usluga i postizanje i održavanje željene razine kvalitete hostelskih usluga. Uspješna implementacija ovih sustava kvalitete osigurava se kroz inspekcijski nadzor asocijacije Hostelling International te metodom "mystery shopping-a" kroz koju sami korisnici hostelskih usluga ocjenjuju da li je kvaliteta hostela na zadovoljavajućoj razini.¹⁴

¹⁴ Ibid., str. 53.

8. OPĆI MINIMALNI TEHNIČKI UVIJETI PROPISANI ZA HOSTEL U REPUBLICI HRVATSKOJ

Pod općim minimalnim tehničkim uvjetima podrazumijeva se izgrađenost, uređenost i opremljenost objekta na način da omogućava nesmetano kretanje i boravak gostiju i zaposlenog osoblja, da osigurava nesmetan prijenos stvari, propisano uskladištenje i čuvanje robe, namirnica i pića u cilju nesmetanog odvijanja uslužno i/ili proizvodno uslužnog radnog procesa.

Prema važećem Pravilniku propisani su opći minimalni tehnički uvjeti koje moraju ispunjavati sve vrste objekata iz skupine „Kampovi i druge vrste ugostiteljskih objekata za smještaj” iznimno prema posebnom zahtjevu ugostitelja, a uz prethodno pribavljene isprave temeljem propisa o zaštiti povijesno-kulturnih dobara, ministar nadležan za ugostiteljstvo i turizam može odobriti odstupanja od minimalnih uvjeta propisanih za kategoriju. Ovo odobrenje ne može se dati za propisani modul jedinice u objektu i u slučaju ako u smještajnoj jedinici ili drugom odgovarajućem dijelu objekta nisu osigurani uvjeti za nesmetanu i potpunu funkcionalnu namjenu smještajne jedinice odnosno dijela objekta za kojeg se odstupanje zahtijeva. Ukoliko ugostitelj pribavi isprave temeljem propisa o zaštiti povijesno-kulturnih dobara, a dijelom je na taj zaštićeni dio nadograđivan ili dograđivan novi dio, cijeli objekt će se tretirati kao zaštićeno povijesno-kulturno dobro i kategorizirati kao funkcionalna cjelina.

Uređenost i opremljenost objekta mora osiguravati nesmetano i sigurno kretanje i boravak gostiju i zaposlenog osoblja, nesmetan prijenos stvari te odgovarajuće čuvanje robe, hrane i pića. Osoblje u objektu mora biti osposobljeno za stručno usluživanje gostiju.

Vezano za funkcionalnost i ispravnost ugostiteljskog objekta, okoliš te vanjski izgled objekta kao i uređenje, oprema i uređaji u objektu ne smiju biti oštećeni i dotrajali, već moraju biti konstantno u ispravnom i funkcionalnom stanju.

Za adekvatno poslovanje objekta, sukladno Pravilniku, nužna je kvalitetna i stalna opskrba zdravstveno ispravnom vodom za piće koja se osigurava priključkom na javni vodovod, dok se u mjestima koja nemaju javnog vodovoda dovod pitke vode osigurava na drugi propisani način.

Odvodnja otpadnih voda iz objekta mora se osigurati priključkom objekta na javnu kanalizacijsku mrežu ili na drugi odgovarajući način ukoliko iste nema.¹⁵

Komunalni i ostali otpad mora se redovito odstranjivati iz objekta. Objekt mora biti priključen na javnu električnu mrežu ili na drugi odgovarajući način biti opskrbljen električnom energijom. Električno osvjetljenje mora biti osigurano u svim prostorijama objekta na način da osigurava dobru vidljivost. Prostorije u kojima se kreću i borave gosti moraju noću biti potpuno ili orijentacijskim svjetlom osvijetljene.

Pravilnikom je predviđen obvezatan priključak objekta na javnu telefonsku mrežu, osim na mjestima gdje takve mogućnosti ne postoje. Ukoliko postoje objektivni razlozi nemogućnosti korištenja javne telefonske mreže, ugostitelj u objektu mora osigurati mogućnost uporabe mobilnog uređaja na zahtjev gosta.

Vrlo važan element u okviru općih minimalnih uvjeta kojima podliježu ugostiteljski objekti jest zaštita od požara. Kako bi objekt ispunio uvjete zaštite od požara mora se pridržavati propisanih pravila iz navedenog Pravilnika. Ukoliko objekt u strukturi građe posjeduje dizalo mora kod svakog pojedinačno vidno istaknuti zabranu korištenja dizala u slučaju požara, osim kod sigurnosnih dizala. Ugostitelj mora pisanim uputama upoznati svakog zaposlenika o ponašanju u slučaju nastanka požara. Također u objektu moraju preventivno, posebnim oznakama o zabrani pušenja biti označene sve opasne zone koje bi eventualno mogle biti potencijalni uzročnici požara poput dizala, kuhinja, kotlovnica, praonica rublja i dr.

U svrhu spriječavanja požara, kontejneri i koševi za otpatke u objektu moraju biti od vatrootpornog materijala. U slučaju nastanka požara putevi za evakuaciju moraju biti osvijetljeni što pretpostavlja ispravnost i funkcioniranje panik rasvjete. Putevi za evakuaciju moraju biti obilježeni za to predviđenim oznakama, te konstantno prohodni što isključuje eventualno zaključavanje protupožarnog izlaza. Ako se radi o stepeništu koje vodi do izlaza, ono mora biti vidno obilježeno za to propisanim oznakama.

Pravilnikom je, također, propisana unutarnja visina prostorija u objektu (visina od poda do stropa), za prijem i boravak, za blagovanje, za usluživanje gostiju, za pripremanje jela (kuhinje), centralne pripremnice za obradu hrane, sanitarnih čvorova te ostalih zajedničkih

¹⁵ Prema Pravilniku o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine kampovi i druge vrste objekata za smještaj(interno pročišćeni tekst Pravilnika Narodne novine br. 49/03, 117/03)

prostorija, mora iznositi najmanje 2,80 m. Dok u modulima smještajnih jedinica i svim komunikacijskim objektima unutarnja visina prostorija mora iznositi najmanje 2,40 m.¹⁶

Kod koso izvedenih stropova prosječna visina mora iznositi 2,80 m odnosno kod smještajnih jedinica 2,40 m. Najniža visina u novo izgrađenim objektima od poda do kosog stropa ne može biti niža od 1,20 m.

U svim prostorijama objekta u kojima borave gosti i osoblje mora biti osiguran odgovarajući način grijanja koji uključuje minimalnu temperaturu od 18,5 °C uz mogućnost prozračivanja.

Ukoliko objekt posluje samo u ljetnim mjesecima nije nužno osigurati grijanje prostorija.

Prema Pravilniku, osobama s invaliditetom potrebno je odgovarajućim reljefnim oznakama osigurati nesmetanu komunikaciju i kretanje unutar objekta što pretpostavlja obilježavanje smještajnih jedinica te drugih dijelova objekta na odgovarajući i za to predviđen način.¹⁷

¹⁶ Prema Pravilniku o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine kampovi i druge vrste objekata za smještaj(interno pročišćeni tekst Pravilnika Narodne novine br. 49/03, 117/03)

¹⁷ Ibid.

9. HRVATSKI FERIJALNI I HOSTELSKI SAVEZ

Hrvatski ferijalni i hostelski savez je neprofitna i nevladina organizacija te nezavisna asocijacija omladinskih hostela koja se bavi razvojem omladinskog turizma odnosno svih oblika i sadržaja organiziranog i individualnog odmora i rekreacije mladeži na području Republike Hrvatske.

Osnovan je 31. siječnja 1953. godine u Zagrebu kao Ferijalni savez Hrvatske. Punopravni je član najrelevantnijih međunarodnih organizacija koja se bave promicanjem mobilnosti mladih: Međunarodne federacije omladinskih hostela (International Youth Hostel Federation IYHF), Europske asocijacije omladinskih iskaznica (European Youth Card Association, EYCA), Međunarodne studentske putničke konfederacije (World Youth and Student Educational Travel Confederation ISCT) te Federacije međunarodnih omladinskih putničkih organizacija (Federation of International Youth Travel).

HFHS /Hrvatski ferijalni i hostelski savez/ punopravni je član Međunarodne federacije omladinskih hostela koja okuplja hostelske asocijacije iz preko 90-ak zemalja svijeta (International Youth Hostel Federation IYHF). Svi hosteli nacionalnih hostelskih asocijacija dio su najpoznatijeg svjetskog hostelskog networka HI-Hostelling International.

HFHS je član Mreže mladih Hrvatske, Udruge hrvatskih putničkih agencija i Udruge poslodavaca u hotelijerstvu Hrvatske. Osnovni ciljevi HFHS-a su promicanje i razvitak omladinskog turizma i širenje turističke kulture mladih u Hrvatskoj, a HFHS ih ostvaruje polazeći od općih potreba mladeži za što raznovrsnijim odgojem i obrazovanjem, slobodnim okupljanjem i korištenjem slobodnog vremena te odmora i rekreacije.

HFHS ostvaruje svoje ciljeve i kroz sljedeće djelatnosti: poticanje odgoja i obrazovanja mladeži kroz razvijanje spoznaja, poštivanja i skrbi za kulturne, civilizacijske i prirodne vrednote Hrvatske i drugih zemalja; promicanje svih oblika upoznavanja, druženja i suradnje mladih bez ikakvog podvajanja na političkoj, rasnoj, nacionalnoj, vjerskoj, kulturnoj ili spolnoj osnovi; stvaranje trajnih navika mladeži na korištenje turističkih programa; obavljanje nakladničke i informativno-propagandne djelatnosti, organiziranje kulturno-zabavnih programa, distribucija međunarodnih omladinskih i studentskih turističkih i hostelskih

adresara i priručnika, animacija turističkih vodiča i pratitelja za potrebe mladih; izdavanje međunarodnih omladinskih i studentskih iskaznica.¹⁸

HFHS osigurava mladima povoljne uvjete putovanja i smještaja u zemlji i inozemstvu te korištenje velikog broja programa specijaliziranih za mlade i studente izdavanjem putnih i popusnih iskaznica za mlade kao što su “EURO<26”, međunarodna hostelska iskaznica *Hostelling International*, te međunarodna studentska identifikacijska iskaznica “ISIC”. Također okuplja veliki broj aktivnih volontera koji kontinuirano prolaze različite oblike edukacije te su uključeni u različite aktivnosti udruge poput rada na medijskim proizvodima udruge, internet stranicama www.hfhs.hr i www.euro<26.hr, magazinu za mlade “Hosteler”, te drugim različitim projektima namijenjenim mladima.¹⁹

Glavni ciljevi HFHS-a su afirmacija i snažniji razvoj omladinskog turizma u Hrvatskoj, razvoj sustava povlastica za mlade, razvoj sustava informiranja mladih o mogućnostima povoljnog putovanja, te sudjelovanje u različitim programima i aktivnostima za mlade. Danas HFHS, kao nositelj razvoja omladinskog turizma, umrežava ukupno dvanaest omladinskih hostela u Hrvatskoj, ukupnog kapaciteta 1.539 postelja. HFHS neposredno upravlja sa šest hostela (hosteli u Zagrebu, Puli, Rijeci, Velom Lošinj, Zadru i Dubrovniku) dok su preostalih šest hostela (hosteli u Samoboru, Zagrebu, Zaostrugu, Kumrovcu, Gradcu i Vukovaru) u statusu pridruženih članova.²⁰

¹⁸ Hrvatski ferijalni i hostelski savez, funkcije udruge, www.hfhs.hr, (15.1.2014.)

¹⁹ Krešić, D., Miličević, K.: op.cit., str. 77.

²⁰ Hrvatski ferijalni i hostelski savez, hosteli, www.hfhs.hr, (15.1.2014.)

10. PRIMJERI ODABRANIH HOSTELA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Primjeri hostela odabrani su po principu specifičnosti kao što su neobičan interijer, zanimljivost samog hostela kao ugostiteljskog objekta za smještaj, bogatstvo ponude te nagrade koje su primili od strane portala koji se bave ponudom hostela diljem svijeta gdje je uvijet za ocijenjivanje boravka u hostelu. Prvi analizirani hostel je hostel-brod (tzv. botel), koji omogućuje gostima spavanje u kabinama i boravak na preuređenom statičnom brodu.

10.1. Hostel „Marina” Rijeka

Brod - trajekt Kronprinsessan Ingrid sagrađen je u brodogradilištu "Frederikshavn Værft & Flydedok" 1936. godine za brodsku kompaniju "Rederi Ab Göteborg-Frederikshavns Linjen" (kasnije Sessan Linjen). Ime Kronprinsessan Ingrid (Kraljevska princeza Ingrid) nosi upravo zbog, tada buduće kraljice Ingird od Švedske koja je ujedno bila i kuma broda na porinuću. Kada je zaplovio bio je to brod građen po najsuvremenijim brodograđevnim standardima tog vremena, a njegovi strojevi "Polar Atlas" svaki od po 1080 konjskih snaga davali su mu maksimalnu brzinu od 16 čvorova. Brod je održavao liniju između Göteborga u Švedskoj i Frederikshavna u Danskoj i postao je simbolom veze između dvaju nordijskih kraljevstva, odnosno Kraljevine Ingird i danskog prijestolonasljednika Frederika koji su se vjenčali nekoliko mjeseci prije porinuća. Nakon gotovo 15 godina plovidbe, 1950. godine odlučeno je da se brod rekonstruira u brodogradilištu "Burmeister & Wain" u Kopenhagenu u Danskoj. Tokom rekonstrukcije po sredini trupa ubačen je novi segment čime je brod produžen za čitavih osam metara, te je dostigao ukupni kapacitet od 40 vozila i 600 putnika. Unutrašnjosti broda dominirao je luksuzni salon restorana s raskošnim namještajem, "lido" bar na četvrtoj palubi nudio je odličan ambijent za druženja, a u potpalublju su bile smještene najsuvremenije spavaonice.²¹

²¹ Hostel Marina, www.botel-marina.com, (21.08.2014.)

Slika 1: Hostel „Marina”

Izvor: hostel „Marina”, www.botel-marina.com (21.08.2014)

Nakon više od 70 godina plovidbe brodica Marina je 2013. godine preuređena u prvi hrvatski botel (brod-hotel). Smještena je na Adamićevom gatu u centru Rijeke, svega par minuta hoda udaljena od centra grada (Korzo), autobusnog i željezničkog kolodvora, znamenite gradske tržnice, kazališta, kina, muzeja i galerija.

Soba ima 35 s 112 ležajeva, sve su novouređene i nepušačke, a kategorizirane su sa tri ***. Prilagođene su kako obiteljima i poslovnim putnicima tako i mladima i "back-packer"-ima koji preferiraju hostele. Svaka soba ima namještaj rađen po mjeri, potpuno opremljenu kupaonicu, klima uređaj, grijanje, priključak za internet, udobne krevete, i pogled kroz pravi brodski prozor. Za obitelji s djecom postoje dječji krevetići koji se na upit mogu smjestiti u sobu, a dio soba prilagođen je osobama s posebnim potrebama. Uz prethodnu najavu, dobrodošli su i kućni ljubimci. Trenutno je u izgradnji soba za fitness. Sobe na „Marini” pomno su projektirane kako bi gostima pružile maksimalni komfor i osjećaj doma u brodskom ambijentu.²²

Gostima smještaja na raspolaganju stoji i parkiralište uz sami brod, uz mogućnost rezervacije. Usluga prehrane obuhvaća polupansion, buffet doručak i večeru. Restoran na „Marini” nudi specijalitete mediteranske ali i tradicionalna jela hrvatske kuhinje te postoji mogućnost organiziranja poslovnog domjenka, banqueta, cocktail zabave, proslave rođendana ili vjenčanja. Na četvrtoj palubi u salonu, gdje je smješten i bar može se organizirati poslovni sastanak, seminar ili konferencija.

²² Hostel „Marina”, www.botel-marina.com, (21.08.2014.)

Slika 2 : Sobe hostela „Marina” Rijeka

Izvor: hostel „Marina”, www.botel-marina.com (21.08.2014)

10.2. Hostel art „Pipištrela” Pula

Hostel Pipištrela, što u prijevodu znači šišmiš, nalazi se centru grada Pule nadomak glavnog trga Forum. Strip, film, glazba, poezija i proza glavne su odlike i nazivi tematskih soba, s tridesetak ležajeva, ogromnih prozora na samoj pulskoj rivi s pogledom na brodogradilište i masivni brod.

Slika 3 : Sobe hostela „Pipištrela”

Izvor: hostel „Pipištrela”, www.pipistrelo.com (21.08.2014.)

Pipištrela ima interijer koji mladi jako vole jer im pušta dozu kreativnosti, a na policama u hodniku nalaze se knjige koje se uzimaju i ostavljaju. Zidovi na stubištima su puni poruka iz cijelog svijeta ljudi koji su tu boravili.

Stripovske aplikacije, plakati filmskih klasika i generacijskih filmova, instalacije od gramofonskih ploča, kreveti od kovanog željeza, luster-vijenac od pur pjene, originalni hand made tapete od stranica literalnih klasika, te ulična starinska svjetiljka samo su neki od djelova hostela koji su vrlo interesantni u ovom art-hostelu.

10.3. Hostel „Earthers” Hvar

Earthers Hostel smješten je na otoku Hvaru te je proglašen najboljim hostelom u Europi 2014. godine. Hostel je pokrenula skupina strastvenih ljubitelja putovanja koji znaju što čini pravi doživljaj backpacking-a. Web-stranica mashable.com je uz pomoć stranice Hostelworld.com, složila deset najboljih hostela u Europi, a gosti su ocijenili njihovu vrijednost, sigurnost, lokaciju, osoblje, atmosferu i čistoću.²³

Hostel raspolaže sa 7 soba sa sveukupno 22 kreveta. Smještaj uključuje besplatan internet, zaštitu osobnih stvari u posebnim ormarićima, doručak te praonicu rublja. Osoblje hostela organizira aktivnosti na cijelom otoku, od penjanja po stijenama, planinarenja, iznajmljivanja brodova do ronjenja. Također, hostel pruža uslugu prijevoza gostiju od/do trajetne luke.²⁴

Slika 4: Sobe hostela „Earthers”

Izvor: Hostel „Earthers”, www.earthers.com, (22.08.2014.)

²³ T-portal, dostupno na <http://www.tportal.hr/lifestyle/putovanja/335846/Ovaj-hrvatski-hostel-je-najbolji-u-Europi.html>, (22.08.2014.)

²⁴ Hostel „Earthers”, www.earthers.com, (22.08.2014.)

10.4. Hostel „Hobo Bear” Zagreb

Na temelju više od milijun ocjena, korisnici portala Hostelworld.com, koji putem svoje istraživačke mreže Hoscars bira najbolje hostele, proglasili su zagrebački hostel Hobo Bear najboljim hostelom u Hrvatskoj tri godine zaredom (2012.,2013.,2014.).²⁵ Nominiran je za najbolji mali dom u svijetu 2012.-te godine te je 2010.-te godine proglašen trećim najboljim hostelom u istočnoj Europi.²⁶ Naziv hostela u prijevodu znači „skitnica medvjed” gdje su vlasnici hostela vješto spojili bekpekerse i simbol Zagreba u samo ime hostela.

Hostel je smješten u Medulićevoj ulici u Zagrebu, u blizini Hrvatskog narodnog kazališta i Muzeja Mimara, odakle se pješice vrlo brzo stiže do povijesnoga Gornjega grada kao i svih atraktivnih zagrebačkih lokacija u Donjem gradu. Hostel raspolaže s osam soba, potpuno opremljenom zajedničkom kuhinjom i salonom s barom s nadsvođenim lukovima i zidovima obloženim opekom te podsjeća na vinski podrum. U tom prostoru gostima je na raspolaganju i hostelska biblioteka.²⁷

Slika 5 : Dnevni boravak hostela „Hobo Bear”

Izvor: Hostel „Hobo Bear”, www.hobobear.com, (25.08.2014.)

²⁵ Turistička zajednica grada Zagreba, dostupno na <http://www.zagreb-touristinfo.hr/?l=h&id=159&solo=1380>, (25.08.2014.)

²⁶ Hostel „Hobo Bear”, www.hobobear.com, (25.08.2014.)

²⁷ Hostel „Hobo Bear”, www.hobobear.com, (25.08.2014.)

10.5. Hostel SWANKY MINT Zagreb

Na mjestu na kojem se od 1887. godine nalazila bojaona i kemijska čistionica obitelji Ondrušek, u Ilici 50, 26. lipnja 2013. otvoren je hostel Swanky Mint. Zbog zanimljivijeg su ugođaja vlasnici ostavili obilježja nekadašnje industrije, poput golemih željeznih glačala ili ostataka parnog stroja.

Slika 6: Recepcija hostela „Swanky Mint”

Izvor: Hostel „Swanky Mint”, www.swankymint.com, (26.08.2014.)

Hostel ima 57 soba sa dva do devet ležaja po sobi. Privatne su sobe opremljene satelitskom TV, klima-uređajem i privatnom kupaonicom. Sve sobe imaju osigurane ormare koji se mogu zaključati. Kućnim ljubimcima ulaz je dozvoljen uz prethodnu najavu, bez dodatne nadoplate. Također, imaju bar u kojem se poslužuje doručak, terasu s pogledom na vrt te kuhinju sa svim aparatima. Svaki petak u baru je happy hour.²⁸

Slika 7 : Bar hostela „Swanky Mint”

Izvor: Hostel „Swanky Mint”, www.swankymint.com, (26.08.2014)

²⁸ Hostel „Swanky Mint”, www.swankymint.com, 26.08.2014.

10.6. Hostel GOLLI&BOSSI Split

Prvi hrvatski dizajnerski hostel nalazi se na Poljani Vida Morpurga u centru Splita, te je proglašen 2011. godine drugim najboljim hostelom u svijetu prema istraživanju on-line stranice Virtualtourist.com, s preko milijun svojih korisnika.²⁹

Hostel je nastao reciklažom prijašnjeg prostora robne kuće, gdje su skladišni prostori pretvoreni u zanimljive sobe s futurističkim hodnicima jarko žute boje. Dizajneri su bili inspirirani ljekovitim sumporom koji je, prema legendi, i privukao Dioklecijana da baš pod Marjanom sagradi palaču. Hostel ima 28 soba, od dvokrevetnih do osmerokrevetnih uz deset bračnih apartmana, ukupno 138 kreveta i u ovom trenutku je najveći objekt ovakvog tipa u Splitu. Svaka soba ima krevete na kat koji podsjećaju na module, a napravljene su tako da svatko ima svoju privatnost, svaka je opremljena tušem, WC-om i besplatnim internetom.³⁰

Umjesto uobičajenih hotelskih oznaka i numeriranja soba, signalizacija ispisuje povijest Splita, pa su tako sobe hostela nazvane po godinama važnih događaja iz povijesti, kulture i sporta, poput godine osnutka Hajduka, napada gusara na Split, otvorenja peškarije ili nove rive. Vlasnici su osmislili čak i osobnu aplikaciju za pametne telefone koja služi kao jedinstveni ključ za sobu i ormarić. Hostel ima i restoran i kafić, a gostima je na raspolaganju i mala projekcijska sala i DJ kabina.³¹

Slika 8 : Interijer hostela „Golli&Bossi”

Izvor: hostel „Golli&Bossi”, www.gollybossy.com, (26.08.2014.)

²⁹ Dobro Jutro Hrvatska, dostupno na <http://djh.hrt.hr/>, 26.08.2014.

³⁰ Hostel „Golli&Bossi”, www.gollybossy.com, 26.08.2014

³¹ Hostel „Golli&Bossi”, www.gollybossy.com, 26.08.2014.

11. ZAKLJUČAK

U Hrvatskoj se u posljednjih nekoliko godina bilježi znatan porast ponude hostelskog smještaja. Razlog tome je sve veći broj mladih ljudi koji čine suvremenog turista željnog putovanja, znanja i bogatog zabavnog i kulturnog sadržaja. Hostelsku ponudu ne čine više željezni kreveti u velikim spavaonicama nego atraktivno uređeni objekti s komfornim sobama i spavaonicama koji su vrlo pristupačni cijenom gdje se mladi osjećaju mnogo slobodnije nego primjerice u hotelu, a popratni sadržaj koji ih prate mogu biti dobar mamac pri izboru hostela.

Postoji niz nepravilnosti i problema koji ograničavaju uspješnost poslovanja hostela. Jedan od njih je nepostojanje kategorizacije hostela po zvjezdicama, koja ne postoji nigdje u svijetu, no sve se češće naglašava potreba među vlasnicima hostela za time jer mnogi hosteli mogu stajati bok uz bok hotelima. Hrvatski ferijalni i hostelski savez nije za tu vrstu kategorizacije jer smatraju da bi to moglo izazvati zbunjenost i suprotan efekt kod gostiju ili upravitelja/vlasnika hostela. Također smatraju da bi uvođenje zvjezdica u hostele u Hrvatskoj izazvalo rast cijena usluga što bi uzdrmalo hostelsku scenu. Ističu da postoje brojni primjeri gdje je hostel opremljen najboljom opremom i u koji je uloženo mnogo novca u samo uređenje, a zbog sterilnosti ugođaja, negostoljubivog osoblja te neefikasnosti u obavljanju poslovnih operacija ne kotira dobro među gostima. Dok s druge strane postoje hosteli u koje je uložena skromniji iznos financija ali ga hosteleri vole jer se u njemu osjećaju dobrodošlo i poslovi se obavljaju stručno i efikasno.

Nadalje, postoji problem hostelizacije stambenih zona jer dolazi do masovne pretvorbe stambenih zgrada u hostel što je u suprotnosti s osnovnom filozofijom putovanja mladih, a sve radi velike želje za zaradom uz minimalna ulaganja. Ideja je prenamijeniti zapuštene vojne i druge državne objekte pa i dvorce u hostele kao što je praksa u susjednoj Sloveniji i ne tako dalekoj Njemačkoj.

Čest problem je što ne postoji turistički proizvod namijenjen isključivo segmentu mladih. Nedovoljna sadržajnost i sezonski rad hostela nije nešto što će privući mlade u Hrvatsku. No, da nije sve tako crno dokazuju mnogi hosteli u Hrvatskoj koji iskaču iz mase i vrlo su atraktivni hostelerima zbog svog izgleda, sadržaja i lokacije te cijenovno vrlo pristupačni. Hostel Marina i hostel Golli&Bossi uz luksuzni smještaj i bogato opremljenu kuhinju nude i konferencijsku i projekcijsku salu. Sve se više hostela okreće ulaganju u opremu i prostor za kongrese kako bi se približili i mladim poduzetnim ljudima. Vrlo bogat aktivan odmor uz osnovnu ponudu hostel Earthers nudi planinarenje, penjanje po stijenama i organiziranje

izleta. Mladi vole aktivnosti pogotovo kada im je sve nadohvat ruke i vrlo je jednostavno organizirano. Hosteli Hobo Bear i Swanky Mint uz atraktivan ambijent nude bogat noćni život koji je bitna sastavnica života mlade populacije.

Preduvjet za svaki hostel, bio on bogato ili skromno opremljen, jest da mora zadovoljiti osnovne standarde a to su prije svega udobnost i čistoća. Promocijom i marketingom treba privući goste, a prilikom osobnog kontakta dati svoj maksimum kako bi gost otišao zadovoljan i usmenom predajom dalje promovirao hostel. Hrvatska bi se trebala posvetiti više mladim turistima i raditi na tome da mladi gosti budu jedan od zaštitnih znakova hrvatskog turizma, čime bi se svrstali među najpoželjnije i najvitalnije turističke destinacije.

LITERATURA

1. Pravilnik o razvrstavanju, minimalnim tehničkim uvjetima i kategorizaciji drugih vrsta smještajnih objekata iz skupine „Kampovi i druge vrste objekata za smještaj”, Narodne Novine 49/03 i 117/03
2. Pirjevec, B., Turizam jučer, danas..., Veleučilište u Karlovcu, Karlovac, 2008.
3. Čorak, S., Mikačić, V., Hrvatski turizam: plavo, bijelo, zeleno, Institut za turizam, Zagreb, 2006.
4. Krešić, D., Miličević, K., Kako osnovati i upravljati hostelom, Hrvatski ferijalni i hostelski savez i Institut za turizam, Zagreb, 2010.

Ostali izvori:

1. Hrvatski ferijalni i hostelski savez, www.hfhs.hr, (24.10.2013.)
2. Državni zavod za statistiku, www.dzs.hr, (15.07.2014.-20.07.2014.)
3. Hostel „Marina”, www.botel-marina.com, (21.08.2014.)
4. Hostel „Pipištrela”, www.pipistrelo.com, (21.08.2014.)
5. Hostel „Earthers”, www.earthers.com, (22.08.2014.)
6. T-portal, www.tportal.hr, (22.08.2014.)
7. Hostel „Hobo Bear”, www.hobobear.com, (25.08.2014.)
8. Turistička zajednica grada Zagreba, www.zagreb-touristinfo.hr, (25.08.2014.)
9. Hostel „Swanky Mint”, www.swankymint.com, (26.08.2014.)
10. Hostel „Golly&Bossi”, www.gollybossy.com, (26.08.2014.)

POPIS ILUSTRACIJA

Popis grafova

Graf 1 Turistički dolasci u hostele u RH 2012./2013.	10
Graf 2 Turistički dolasci u hostele u RH 2012.	11
Graf 3 Turistička noćenja u hostelima u RH 2012.	12
Graf 4 Turistička noćenja u hostelima u RH 2012.	12
Graf 5 Turistički dolasci u hostele u RH 2013.	13
Graf 6 Turistički dolasci u hostele u RH 2013.	14
Graf 7 Noćenja u hostelima u RH 2013.	15

Popis slika

Slika 1: Hostel „Marina”	31
Slika 2 : Sobe hostela „Marina” Rijeka.....	32
Slika 3 : Sobe hostela „Pipištrela”	32
Slika 4: Sobe hostela „Earthers”	33
Slika 5 : Dnevni boravak hostela „Hobo Bear”	34
Slika 6: Recepcija hostela „Swanky Mint”	35
Slika 7 : Bar hostela „Swanky Mint”	35
Slika 8 : Interijer hostela „Golli&Bossi”	36

Popis tabela

Tabela 1 Dolasci i noćenja u hostele u Republici Hrvatskoj za 2012. i 2013. godinu.....	15
Tabela 2 Turistički dolasci u hostele po županijama 2012./2013.	17
Tabela 3 Turistička noćenja u hostelima po županijama 2012./2013.	17
Tabela 4 Dolasci turista u hostele u Republici Hrvatskoj (domaći, strani) u 2010./2011.....	18
Tabela 5 Noćenja turista u hostelima u Republici Hrvatskoj (domaći, strani) u 2010./2011. .	18
Tabela 6 Dolasci i noćenja turista prema vrstama objekata za razdoblje 2010. i 2011.	19

Tabela 7 Dolasci stranih turista prema zemlji prebivališta u 2011. (hosteli RH)	20
Tabela 8 Noćenja stranih turista prema zemlji prebivališta u 2011. (hosteli RH)	20
Tabela 9 Dolasci turista u hostele prema vrstama turističkih mjesta u 2011. godini	21